

embargo 24.00 óráig!

bb 62. nemzetközi író-tanácskozás

itf/tr-ju la

1968. január 27.

kezdődik hétfőn a bolgár fővárosban: az európai szocialista országokban működő írószövetségek vezetői tárgyalnak ideai közös programjukról, az irodalmi testületek közötti együttműködésről. a három napos találkozón a magyar írók szövetségét darvas józsef elnök és garai gábor külügyi titkár képviseli. szombaton a késő esti órákban utaztak el szófiába. /mti/

bb 63. időjárásjelentés

tr-ju la

1968. január 27.

a meteorológiai intézet jelenti január 27-én, szombaton este:

szeles idő

várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, szórva-nyosan fellépő kisebb havazások, viharos lökésekkel kísért élénk északnyugati-északi szél. hófúvások. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap mínusz 3-plusz 2 fok között. /mti/

19.30/ju

de 1948

-36-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest. I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1968. január 28.

bb. 1. száz éves a nyíregyházi múzeum

a vid-szf/tné/ká/gy/la

1968. január 28.

fennállása 100. évfordulójának megünneplésére készül a nyíregyházi jósa andrás múzeum. az intézményt 1868. őszén alapították nagykállóban, szabolcs megye régi székhelyén. a múzeumot jósa andrás, a híges nyírségi orvos szervezte meg. ő volt a gyűjtemény első őrizője és igazgatója, ötven éven át. kiss lajos, az ismert néprajztudós 1924-től 1948-ig látta el ezt a tisztséget, a jelenlegi igazgató dr. csallány dezső, a történelemtudományok kandidátusa, 1954 óta áll a múzeum élén.

a múzeum állománya kezdetben néhány ezer darabból álló gyűjtemény volt. az 1950-es évek óta a gyűjtés, a feldolgozás, a tudományos tevékenység nagyot fejlődött. jelenleg 136 000 tárgyat őriz a múzeum. különösen gazdag régészeti, ezenkívül népvándorláskori és honfoglaláskori anyaga. tudományos munkatársainak közreműködésével épült ki szabolcsban a múzeumi hálózat.

a száz éves jubileum alkalmából kétnapos ünnepséget rendeznek. az előzetes program szerint többek között régészeti és néprajzi előadásokra, tanulmányi kirándulásokra kerül sor. /mti/

..

9.010/gy

- 1 -

de

bb. 2. várpresszó vak bottyán egykori főhadiszállásán

a vid-szf/sk/gy/la

1968. január 28.

a részlegesen helyreállított sümegi várban, ahol évente többtízezer turistát fogadnak, eszpresszót nyit a helyi fogyasztási és értékesítő szövetkezet. a kup alakú hegytetőn magasodó várba nemrégiben bekötötték a villany- és vízvezetékét, így megteremtették a lehetőségét, nagyobb idegenforgalmi központ kialakításának. ennek a programnak első része az új vendéglátó egység létrehozása. vak bottyán kuruc generális hajdani főhadiszállásán, abban a helyiségben ahol „a koppányi aga testamentuma”, című film egyrészét forgatták, rendezik be a turista fogadót, a tervek szerint a presszóban „stilszerűen”, török kávét főznek majd.

a mindeddig nagy gondot okozó áruszállítást is a történelmi hagyományoknak megfelelően oldják meg: számárháton juttatják fel a hegytetőre az italkészletet. ezen a vidéken ugyanis valamikor sokan foglalkoztak a hegyi szállításra legmegfelelőbb állat, a szamár tenyésztésével./mti/

..

bb. 4. vadászritkaságok somogyban

a vid-szf/sk/ká/gy/la

1968. január 28.

a délsomogyi erdőgazdaság szentbalázsi erdészetében a vaddisznó hajtáson váratlanul egy koca idei malacaival bukkan elő. általában csak februárban-márciusban szoktak megjelenni a kis csikós vadmalacok, úgy látszik az aránylag enyhe időjárás az idén egyes kocáknál előbbre hozta az ellési időt. egy másik érdekesség a berzencei erdészet zsítfai vadászterületén adott okot a vadászok szakmai vitájára. cseh gyula zsítfai kerületi vadász egy páratlan 14-es bika bőgésére figyelte fel. arra már volt példa, hogy a szokásos augusztus, szeptember, október helyett egy-egy agancsos novemberben el-el bőgte magát, de arra, hogy januárban is bőgjön még nem volt példa./mti/

..

- 2 -

se

bb. 3. „menyecskeugratás”, a bán-völgyi lakodalmakon

a vid-szf/sk/gy/la

1968. január 28.

borsod megyében, a bán-patak völgyében elterülő palóc községekben, dédestapolcsányban, nagyvisnyón, bánhorvátiban, csokvaományban a legtöbb lakodalmat farsang idején, szombatonként tartják. ezeken a lakodalmakon felelevenítik a hajdani farsangi népszokást, a „hajnaltűzet”, amelyet ma „menyecskeugratásnak”, neveznek.

a lakodalmasház udvarán a vőfélyek szalmából, fahulladékból hatalmas tüzet gyújtanak, amelyet először az ifjú pár, majd hozzájuk csatlakozva az egész lakodalmos nép, örömszülők, vendégek és természetesen a vacsora elkészítésén fáradozó „szakácsnők”, kéz a kézben vidám énekszóval körül táncolnak. mikor a tűz hamvadni kezd, az új menyecskét a vőfélyek „keresztülugratják”, rajta. a menyecske után a nyoszolyólányok is „átszöknek”, a hamvadó parázson - ki-ki azzal a legénnyel, akivel jegyben jár.

a borsod-szerzte egykor divó farsangi népszokásokból már csak ez él tovább. a még élő öregek emlékeznek rá, hogy a délbükk-i községekben, többek között tardon 30-40 éve még „reméléseket”, rendeztek. a legények körbejárták a lányos házakat, „remélve”, hogy lakói eljönnek a bálba. a „hivogatás”, során a magukkal vitt nyársakon gyűjtötték össze a gazda által ajándékozott kenyert, sonkát, szalonnát, s más ételféléket. ezt azután a fonóházban rendezett bálon közösen fogyasztották el.

az abauji részeken a „maszkások”, hívták meg a lányokat a farsangi mulatságra. amelyik lányhoz nem kopogott be a „maszka”, az nem mehetett a bálba. a legények a bálban nem ugyanazt az álarcot viselték, amelyet a hivogatásnál. a lányoknak ki kellett találniuk: ki volt, aki őket meghívta./mti/

..

se

- 3 -

bb. 5. imaszőnyeg kőszegről a közel-keletre és jugoszláviába
a vid-szf/sk/ká/gy/la

1968. január 28.

a közel-keleti államokban, főleg jemenben és kuwaitban nagyon keresett cikk a kőszegi butorszövetgyár imaszőnyege. az 55x110 centiméteres imaszőnyeget a soktornyú mecset mintával, a mohamedán vallási előírások szerint készítik. a megrendelők kérésére fényes műanyag szálakat is beledolgoznak a szőnyegbe, hogy még szinompásabbá tegyék. új vevőként jelentkeztek az imaszőnyegekre a jugoszláviában élő mohamedánok, akiknek száma mintegy két és félmillióra tehető. az üzem a tervek szerint az idén 40 000 imaszőnyeget gyárt./mti/

bb. 6. szarvasagancsból divatgomb
vid-szf/sk/ká/gy/la

1968. január 28.

püspökladányban működik a hajdu-bihar megyei szolgáltató vállalat „gombgyára”. a kis üzem két esztendő alatt sokat fejlődött, jelenleg 80 nő dolgozik benne két műszakban. a múlt évben 120 millió gombot gyártott, főként különböző nagyságú poliészter gombokat. újabban nagyobb mennyiségben gyártanak divatgombokat is. szarvasagancsból is készítenek divatgombot, s ezt a tavasszal hozzák forgalomba./mti/

- 4 -

bb.7. időjárásjelentés

/a

1968. január 28.

a meteorológiai intézet jelenti január 28-án, vasárnap délben:

keleten az éjszakai lehülés gyengül

a vasárnap reggeli legalacsonyabb hőmérsékletek csak észak-európa kis részén haladták meg a mínusz 20, mínusz 30 fokot. a huzamos déli áramlás miatt kelet-európa jelentős részén további enyhülés következett be, mégpedig olymértékben, hogy az éjszakai lehülés jelentős területen még a mínusz 10 fokot sem érte el. nyugat-európa óceáni partvonala mentén folytatódott az enyhe idő, sokfelé egész éjszaka esett az eső. a következő nap folyamán a kárpát medence fölé további enyhe levegő beáramlására számíthatunk.

hazánkban szombaton az évszaknak megfelelő átlaghőmérsékletű, sokfelé erősen szeles idő volt. az ország területének nagyobb részén még nyolc órán át sütött a nap. a vasárnap reggel 7 óráig terjedő 24 óra alatt a dunántulon többfelé hullott jelentéktelen mennyiségű hó. a hőmérséklet szombaton napközben általában mínusz 1- plusz 3 fokig emelkedett, sőt a délnyugati határszélen elérte a plusz 4- plusz 5 fokot is. vasárnap reggelre mínusz 2 - mínusz 8, a tisztántulon derült égbolt mellett mínusz 9 - mínusz 15 fokos fagyok alakultak ki. délelőtt helyenként szállingózó hó, síófok környékén szemerkélt az eső, 11 órakor a hőmérséklet a dunántulon 0, plusz 5, keleten mínusz 1- mínusz 6 fok között váltakozott. az ország sík vidékeit többnyire összefüggő hóréteg fedi, a hegyvidékek magasabb részein sportolásra alkalmas hó található.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke mínusz 1,1 fok volt, 0,2 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, változatlan.

várható időjárás hétfő estig: időnként felszakadozó felhőzet, helyenként kisebb havazással. a dunántulon esetleg ónosesővel, havasesővel. mérsékelt délnyugati, nyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 1- mínusz 6 fok között, a keleti megyék vastagabb hóval borított területein mínusz 10 fok közelében. legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn 0- plusz 4 fok között, az északkeleti megyékben kevéssel 0 fok alatt.

a duna vízállása budapestnél 304 centiméter./mti/

14.20/p

-.-

-5-

bb. 8. ünnepi megemlékezés az auschwitzi haláltábor felszabadulá-
sáról

t vt/tr/zs/gy/zs

1968. január 28.

a szovjet hadsereg 23 esztendővel ezelőtt szabadította fel a hitler-fasiszták leghírhedtebb haláltáborát, auschwitz-et, ahol négy millió ártatlan embert pusztítottak el a náci fenevadak. az évforduló alkalmából a magyar partizán szövetség és a náciizmus üldözötteinek bizottsága vasárnap emlékülnepséget rendezett az egyetemi színpadon. a megemlékezésen résztvett és az elnökségben foglalt helyet vágó ernő ezredes, a partizán szövetség titkára, dr. seifert géza, a magyar izraeliták országos képviselője és a budapesti izraelita hitközség elnöke, gáti ödön, a nüb elnöke, a partizán szövetség országos bizottságának tagja is. az egybegyűlteket - köztük a koncentrációs tábor számos egykori foglyát - göndör györgy, a nüb elnökségének tagja üdvözölte, majd a résztvevők egy perces néma felállással adóztak a meggyilkolt mártírok emlékének. ezután verő gábor, a nüb elnökségének tagja, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezető helyettese mondott beszédet.

egyebek közt hangsúlyozta: mi, akik túléljük a borzal-
makat, együtt minden békeharccsal, minden antifasisztával,
együtt a százmilliókkal éberrel figyelünk és küzdünk minden
és mindenki ellen, aki és ami auschwitz, az auschwitzi hóhérok,
a fasiszmus szellemét és fenyegetését hordozza.

- az antifasiszták, a náciizmus üldözöttei hazánkban is,
miként szerte a világon, a vietnami nép és minden, a fasiszta
barbárság veszélyének kitétt más nép mellett állnak. legben-
sőbb meggyőződésünket követve vállalunk sorsközösséget minden
néppel, amelyet fasiszta önkény pusztít, vagy fenyeget.

az emlékülnepség második részének színvonalas műsorában
közreműködött bánky zsuzsa, schubert éva, palócz lászló,
szakáts miklós, a vándor kórus révész lászló vezényletével,
zongorán kísért kósa sándor, konferált pálos miklós./mti/
.-.

14.40

- 6 -

se

bb. 9. fiatal munkásörök eskütétele salgótarjánban

vid/tr/zs/gy/zs

1968. január 28.

vasárnap salgótarjánban a józsef attila művelődési pa-
lotában tartotta ünnepi egységgyűlését a salgótarjáni járási
munkásör-zászlóalj. a gyűlésen megjelentek a megyei és járási
pártbizottság képviselői, s ott volt a munkásmozgalom több ve-
terán harcosa.

rozgonyi sándor, az egység parancsnoka számolt be a
járási zászlóalj múlt esztendői tevékenységéről és az egy-
ség harcosaira váró ideai feladatokról. az ünnepi egységgyű-
lésen negyvenhárom idős harcost bucsúztattak tartalékállományba
vonulása alkalmából. az ünnepi egységgyűlés befejező aktusaként
hetvenkét fiatal munkásör tett esküt a csapatzászló előtt. az
új munkásörök tulnyomó többsége bányász./mti/
.-.

bb.11. ünnepi katonai eskütétel zalaegerszegen

vid/tr/gy/zs

1968. január 28.

vasárnap katonai ünnepségen tették le a honvédesküt a
zalaegerszegi petőfi laktanya ujoncai. az ünnepélyes eskü-
tétele szombat délutántól az ország minden részéből -
ahonnan zalaegerszegre vonultak be katonai szolgálatra a fia-
talok - folyamatosan érkeztek az ujoncok hozzátartozói, szü-
lők, testvérek, ismerősök, barátok.

a különvonattal érkezett hozzátartozókat zalaegerszeg
város vezetői, pukányszky ferenc, a városi pártbizottság
első titkára és kustos lajos, a városi tanács vb elnöke,
valamint a helyi katonai alakulat parancsnokai fogadták.

ott volt az ünnepélyes eskütételen kutika károly
vezérőrnagy, továbbá több szovjet és csehszlovák katona-vendég
is. pontosan kilenc órakor megszólaltak a harsonák, majd novák
istván alezredes, az alakulat parancsnoka jelentette kutika
károly vezérőrnagynak, hogy az egység ifju harcosai eskütételre
felsorakoztak, mire a vezérőrnagy megadta az engedélyt az ün-
nepélyes eskütételre.

az eskütétel után pukányszky ferenc mondott beszédet. az
ujoncok nevében nyerges istván honvéd ígérte meg, hogy az es-
kühöz hiven teljesítik kötelességüket.

az ünnepi aktus után a katona fiatalok hozzátartozóikkal
töltötték a nap hátralevő részét. az alakulat tisztjei, a fiatal
katonák parancsnokai elbeszélgettek a szülőkkel katonafiuk elő-
rementeléről./mti/
.-.

15.45/gy

- 7 -

se

bb.10. szolidaritási műszak a földrengés sújtotta szicíliaiak és a vietnami nép megsegítésére a vörös október férfiruhagyár dunaujvárosi üzemében

vid tr/p/ zs

1968. január. 28.

a földrengés sújtotta szicíliaiak és a vietnami nép megsegítésére szolidaritási műszakot szervezett a kisz a vörös október férfiruhagyár dunaujvárosi üzemében. vasárnap reggel 8 órakor több mint 140 dolgozó ült le a gépek mellé, hogy négy órai munka ellenértékével segítse a sokat szenvedett szicíliaiakat és vietnamiakat. A műszak jól sikerült; szép termelési eredmények születtek. a munkabéreként kapott négyezer forintot a kisz dunaujvárosi városi bizottsága továbbítja a szicíliaiakhoz és a vietnamiakhoz. /mti/

bb. 12. ,, gyermekszínház ,, szegeden

vid tr/p/ zs

1968. január 28.

a szegedi uttörőház balázs béla színpada - három általános iskola legtehetségesebb tanulóinak bevonásával - gyermekszínházat szervezett. az együttes vasárnap az uttörőház színpadán zsufolt nézőtér előtt mutatkozott be a város gyermekközönségének a robin hood című romantikus játék előadásával. az állandó ,,társulat,, kéthavonként tart majd színházi, irodalmi bemutatókat, s fellép majd a környező városokban, községekben is. /mti/

bb.13. a zentai művésztelep kiállítása hódmezővásárhelyen

vid tr/p/ zs

1968. január 28.

a zentai művésztelepen alkotó festők műveiből kiállítást rendeztek hódmezővásárhelyen, a tornay jános muzeumban. a jugoszláv művésztelep festőművészei ezúttal harmadszor mutatják be alkotásaikat a hódmezővásárhelyi közönségnek. a muzeum három termében tizenhét művész negyvenkilenc olajfestményét, grafikáját állították ki.

a vasárnap megtartott ünnepélyes megnyitón részt vettek hódmezővásárhely és zenta párt és állami vezetői, a két város számos képzőművésze, a budapesti jugoszláv nagykövetség képviselői. ünnepi beszédet mondott tripolszky géza, a zentai muzeum igazgatója. a hódmezővásárhelyiek februárban mutatják be alkotásaikat zentán. /mti/

15.55/p/

.-

-8-

bb.14. jégvitorlás bemutató a balatonon - siparadicsom a bakonyban

vid/tr/a/zs

1968. január 28.

a kelle mes téli vasárnap megélénkítette a balaton és a bakony-vidék téli sportra alkalmas idegenforgalmi helyeit.

balatonfüreden vasárnap tartották meg az idei első jégvitorlás bemutatót. a füredi öböl jégpáncélja ugyanis mintegy tíz napja kitűnő pályát nyújt a ,,szél-lovasoknak,,. az első bemutatóra kilenc jégvitorlás vonult fel, s ez alkalommal több száron már használták a szelet jobban fogó terelőléből készült vitorlákat is. az időnként viharos erősségű széllelkések alaposan próbára tették a versenyzők ügyességét. a délelőtti bemutatón két jégvitorlás árbóca is eltört. a rutinosabb vitorlázók azonban nagyszerűen kihasználták az erős szelet és helyenként száz kilométeres óránkénti sebességgel száguldottak a magyar tenger jégmezején. a bemutatót nagy érdeklődés kísérte: a helyi lakosok és üdülőknél kívül kirándulók is felkeresték a füredi partokat, hogy szemtanúi legyenek a látványos futamoknak.

a természet és téli sportok kedvelői nagy számban keresték fel a bakony vidékét is. a pénteki havazást követően kitűnő sípályák alakultak ki a hegyvidék több turisztikai központja közelében. a legtöbb kiránduló bakonyból környékét kereste fel. a kirándulók közül több csoport vállalkozott hosszabb síturára is. /mti/

.-

bb.15. babits mihály versmondó-verseny

vid/tr/a/zs

1968. január 28-

a babits mihály ifjúsági versmondó verseny második fordulóját vasárnap rendezték meg szekszárdon.

ezúttal babits mihály költészetének és műfordításainak tolmácsolása szerepelt a programban. a vetélkedő női főlény jegyében zajlott le: az első fordulóból továbbjutott 25 versmondó között csupán négy fiatalember volt, s közülük a legtöbb pontot szerzett is csak 14.-ként szerepelt a lányok után. újanlyt.köv.

16.40/a

- 9 -

se

bb.15./ babits mihály.../folyt./a

a versenyzők délelőtt a kötelezően előírt költeményeket adták elő a zsűri előtt, délután pedig a régi megyeháza dísztermében rendezett babits emlékműsorban szabadon választott versekkel mutatták be tehetségüket. az irodalmi délután műsorában közreműködött a szekszárdi madrigál-kórus is./mti/

bb.16. sikerrel zárult győrt a természettudományos hét

vid tr cs zs

1968. január 28.

vasárnap fejeződött be győrt a tit természettudományos hetének eseménysorozata. a január 22-én felavatott természettudományos előadóteremben neves szakemberek - tudósok kutatók, stb - tartottak előadásokat, élénk érdeklődés mellett.

az új előadóterem a természettudományos hét elmúltával is gazdag programmal várja látogatóit. az előadások során a továbbiakban is felhasználják a legkorszerűbb audio-vizuális eszközöket az ismeretterjesztő anyag illusztrálására.
/mti/

bb.17. görög művészek nagyszerű előadása a néphadsereg központi klubjában

t vt/tr/p/ zs

1968. január 28.

a „szabad görög művészek együttese”, vasárnap este a magyar néphadsereg központi klubjában zsúfolásig telt nézőtér előtt mutatta be nagy sikerrel műsorát. a közönség lelkes tapsal ünnepelte és sokszor szólította a függöny elé a vendégművészeket: a haladó erők szívós küzdelme eredményeként szabdságát most visszanyert görög hazafi és kiváló komponista, mikisz theodorakis szerzeményeinek tolmácsolóit.
/mti/

18.55/p

v é g e

-10-

se

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest. I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ő l d i h i r e k
1968. január 29.

bb.1. fénycsík a várnegyedben - juliusra felszerelik az újonnan öntött 300 kandellábert és falikart - huszmillió forint a fővárosi közvilágítás korszerűsítésére

i hbj/tr/1e/p la

1968. január 29.

újonnan öntött, művészi formát kandelláberek és falikartok kerülnek a várnegyedbe, amelynek építészeti rekonstrukciója befejezéshez közeledik, de közvilágítása mindmáig megoldatlan. az új kandelláberek mintapéldányait az öntődei művek soroksári gyáregysége egy-két hónapon belül elkészíti, a szakemberek megegyeznek „ítélkeznek”, róluk, s utána megkezdődhet asorozatgyártása. a fővárosi tanács és az elektromos művek együttes erőfeszítéssel azt szeretné elérni, hogy legkésőbb júliusban, tehát az idegenforgalmi fődény kezdetére felszereljék a 300 új, a várnegyed környezetébe illő kandellábert és falikart. a részben opál üvegen átbocsátott higanygőzlámpa-fény érdekes megvilágítást ad majd a műemlékházak homlokzatának, s az építészeti értékes homlokzati elemeket külön kiemeli. a kandelláberek elhelyezésére nem kell felbontani az uttestet, mivel már egy-két évvel ezelőtt lefektették az uttestek alatt az elektromos kábeleket. a várnegyed világítása - amely 5,600.000 forintba kerül, rendkívül szépek ígérkeznek.

a főváros más részén is sor kerül a közvilágítás felújítására, korszerűsítésére. jobban megvilágítják a szentendrei utat, a iv. kerületben az árpád utat, új, modernvonalú kandelláberek kerülnek a rákóczi ut, lenin körut, baross tér közötti szakaszára / csak ez az egy átépítés 1,585.000 forintot emészt fel/, teljesen új világitást kap - 2,250.000 forintos beruházással - a soroksári ut, több mint egymillió forintot költenek a gyömrői uti közvilágításra. budapesten 1968-ban összesen huszmillió forintot fordítanak arra, hogy jobban megvilágított utakon közlekedhessenek a gépjárművezetők és a gyalogosok./mti/

-1-

se